

— Értem — mondta a vicequestor. Szakszerűen néztek egymásra. — Mi volt a lakásban?

— Négy ruhája volt — mondta az ágens. — Kopott ruhák, de jól szabottak, jó szövetből. Lóden felsőkabátja volt, amilyent nálunk nem hordanak. Csak fenn, Bolzanóban hordanak ilyent a tiroliak. Ez volt minden. Volt egy angol teniszütője, s egy fényképezőgépe. Német gép. De nem teniszezett, nem is fényképezett. Volt egy írógépe, a hazájabeli betűkkel. Különösek ezek az emberek — mondta. — Mind ragaszkodnak az ékezethez.

A vicequestor figyelt:

— Az ékezethez? Nem értem. Milyen ékezethez?

Az ágens vállat vont:

— Az ékezethez, általában. Ezek az emberek, akik mostaná-

ban a vasfüggöny mögül jönnek, mind ragaszkodnak az ékezet-hez. Bagnoliban, a hivatalokban, ahol kiállítják az okmányaikat, kiabálni kezdenek, hogy adják vissza nekik az ékezetet. Úgy látszik, ezekben az országokban az ékezet fontos. Mindenféle jel és ékezet van a nevükön, az irataikban, a magánhangzókon, sőt a mássalhangzókon is van ékezet. Vagy olyasféle jel, mint az ékezet. Külön ékezetük van a magyaroknak, aztán a románoknak, a cseheknek és a lengyeleknek. Ehhez ragaszkodnak. Láttam Bagnoliban egy cseh ügyvédet, aki izgatottan járt fel és alá a folyosón, mikor megkapta a vízumot, vissza akart menni az amerikai konzulhoz, mert a névre nem tették fel az ékezetet. Azt hitte, ez fontos. Úgy látszik, már nincsen semmijük, s egy napon feleszmélnek, hogy ékezet nélkül nem egészen azok a világban, mint voltak régebben, amikor még ékezetük volt. Ezért cipelik magukkal görcsösen, földrészekén át, a régi, rozoga írógépeiket, amelyeken vannak még ékezetes betűk.

— Lehet — mondta röviden a vicequestor. — Az ékezet a személyiségüket jelenti. Félnék elveszteni valamit a személyiségükből. Könyvei voltak?

— Kevés — mondta az ágens. — Inkább csak szótárak. Olaszfrancia. Angol-német. Francia-spanyol. Mindenféle szótárai voltak. Ezek az emberek folyton készülnek a világra. Mint egy nyelveckére, úgy készülnek a világra. Mikor már nincsen ékezetük, nincs anyanyelvük sem, s ezért összevissza beszélnek és olvasnak, mindenféle nyelven. Ez tudós volt — mondta közömbösen.

A vicequestor bólintott:

— Tudom — mondta. — Tudományos társaságok tagja volt. Utasítást kaptunk Rómából, hogy vigyázzunk rá. Ezért kínos, ami történt. Volt még neve a világban, érted? Ékezettel, vagy ékezet nélkül, de volt még valaki. Milyen könyve volt még?

— Egy Szentírás — mondta az ágens. — Az anyanyelvén. Olaszul csak két könyve volt.

— Ez érdekes — mondta a vicequestor. A sz-

Miféle olasz könyvei voltak?

Az ágens előhívta